

Byla C-571/21

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2021 m. rugsėjo 16 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Finanzgericht Düsseldorf (Vokietija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2021 m. rugsėjo 6 d.

Pareiškėja:

RWE Power Aktiengesellschaft

Atsakovė:

Hauptzollamt Duisburg (Duisburgo centrinė muitinė)

<...>

Finanzgericht Düsseldorf

N U T A R T I S

Byloje:

RWE Power Aktiengesellschaft <...>

<...> Esenas,

- pareiškėja -

<...>

prieš

Hauptzollamt Duisburg, <...>

- atsakovė -

dėl

elektros energijos mokesčio

4-oji kolegija <...>

<...>

2021 m. rugsėjo 6 d. nutarė:

Sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pagal SESV 267 straipsnį pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

1. Ar 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyvos 2003/96/EB, pakeičiančios Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą (toliau – Direktyva 2003/96), 14 straipsnio 1 dalies a punkto pirmas sakiny, kiek jame nustatyta, kad elektros energija, naudojama elektros energijai gaminti, atleidžiama nuo apmokestinimo, atsižvelgiant į Direktyvos 2003/96 21 straipsnio 3 dalies antrą sakinį turi būti aiškinamas taip, kad šis atleidimas apima ir procesus, kurių metu energetikos produktai išgaunami atvirose kasyklose ir elektrinėse padaromi tinkamesniais naudoti elektrinėse, kaip antai sulaužymas, pašalinių elementų pašalinimas ir susmulkinimas iki tinkamo deginti katile dydžio?
2. Ar Direktyvos 2003/96 14 straipsnio 1 dalies a punkto pirmas sakiny, kiek jame nustatyta, kad elektros energija, naudojama elektros gamybos pajėgumams išlaikyti, atleidžiama nuo apmokestinimo, atsižvelgiant į Direktyvos 2003/96 21 straipsnio 3 dalies trečią sakinį turi būti aiškinamas taip, kad nuo apmokestinimo turi būti atleistas ir elektros energijos naudojimas bunkeravimo įrenginiams ir transporto priemonėms eksploatuoti, reikalingas ilgalaikiai elektrinių eksploatacijai?

<...>

M o t y v a i :

- 1 Pareiškėja, be kita ko, Reino rusvosios anglies kasyklų srityje valdė tris atskiras atviras kasyklas, kuriose išgaudavo rusvąją anglį, kurios didžiąją dalį naudojo elektros energijai savo elektrinėse gaminti, o apie 10 % – rusvosios anglies dulkėms ir briketams savo trijuose fabrikuose. 2004 m. ji atvirose kasyklose iš viso paėmė 2 847 925,939 MWh elektros energijos (elektros), kurią iš esmės panaudojo taip:
 - (1) vandens siurbliuose gruntinio vandens lygiui sumažinti,
 - (2) dideliuose aparatuose, kaip antai rotaciniuose ekskavatoriuose su kaušiniu ratu, kurie kasė žaliavinę rusvąją anglį ir kasyklų atliekas, ir krautuvuose, kurie kitoje atviros kasyklos dalyje vėl pildavo atliekas,
 - (3) atviros kasyklos apšvietimui bei
 - (4) žaliavinei rusvajai angliai transportuoti elektra varomais krovininiais traukiniais nuosavuose ruožuose ir elektra varomais konvejeriais, kurie transportuodavo ir žaliavinę rusvąją anglį, ir atliekas.
- 2 Pareiškėja, eksploatuodama savo elektrinės, elektros energiją gamino nepertraukiamai – penkiose elektrinėse bazinės apkrovos poreikiui patenkinti. O elektros energijos gamyba jos eksploatuojamuose fabrikuose iš esmės buvo skirta produkcijai ir taip pat buvo gaminama nepertraukiamai. Siekdama užtikrinti nepertraukiamą elektros energijos gamybą, pareiškėja turėjo trijų skirtingų dydžių ir funkcijų bunkerius rusvajai angliai laikyti, iš kurių anglis palaipsniui buvo tiekama į elektrinių katilus. Rusvoji anglis atitinkamoje atviroje kasykloje iš pradžių buvo saugoma atviros kasyklos bunkeryje, kuriame tilpdavo tiek anglies, kad pakaktų 1–6 dienoms, ir iš ten konvejeriu arba nuosavu, elektriniais lokomotyvais varomu geležinkeliu ypač plačios vėžės ir ypač sunkiems traukiniams skirtais ruožais gabenama į elektrinės bunkerius. Pastarieji talpino tiek anglies, kad pakaktų 1–2 dienų eksploatacijai ir atitinkamoje elektrinėje visais jos blokais (katilais) būtų galima gaminti elektros energiją per savaitgalį. Iš ten elektra varomi ekskavatoriai kraudavo anglį ant bunkerio konvejerio. Po metalų pašalinimo iš konvejeriu vežamos anglies ir pasvėrus ją ant konvejerio įmontuotų svarstyklių, žaliavinė rusvoji anglis patekdavo į anglies smulkinimo įrenginius. Iš susmulkintos anglies po to būdavo pašalinamos medienos dalelės, o anglis kitais konvejeriais nugabenama į katilų bunkerius.
- 3 2004 m. pareiškėjos elektrinėse eksploatuotiems katilams reikėjo skirtingai paruoštos rusvosios anglies:
- 4 Viename iš fabrikų 2004 m. dar buvo trys ardyninio deginimo katilai, kuriuose rusvoji anglis gabalais būdavo paduodama ant ardyno ir ten sudeginama. Tam anglies nereikėjo nusausinti paduodant šilumą.

- 5 Katilai, kuriuose taikomas cirkuliuojančio verdančio sluoksnio degimas, buvo vienoje elektrinėje bei abiejuose kituose fabrikuose. Šiuose katiluose būdavo sukuriamas cirkuliuojantis verdantis anglies ir oro sluoksnis. Išsiskiriantis karštis stumdavo pelenus ir pirmąsias anglies dalis į viršų, kur jos būdavo atskiriamos naudojant ciklonus. Šie katilai buvo kūrenami rusvąja anglimi, susmulkinta į ne didesnius kaip 40 mm skersmens gabalėlius, kurie iš katilo bunkerio kartu su paduotomis karštomis recirkuliuojančiomis kūryklos dujomis būdavo tiekiami į katilą. Kūryklų dujos sugerdavo iš rusvosios anglies vandenį, o anglis tuo pat metu patekdavo į katilą.
- 6 Pareiškėja taip pat naudojo malūninio deginimo katilus, kurie buvo varomi rusvosios anglies dulkėmis. Prie kiekvieno katilo buvo bunkeris, kuriame tilpo tiek anglies, kad pakaktų 6–8 valandų eksploatacijai. Iš šių bunkerių rusvoji anglis ir grąžintos kūryklos dujos būdavo paduodamos rotoriniams malūnams, kuriuos iš esmės sudarė didelis ventiliatorius su smulkinimo funkcija. Rotoriniai malūnai gamino tokias mažas anglies daleles ir slėgį, kad anglies dalelės tam tikrose vietose galėjo būti paduodamos į katilą ir jame tarp padavimo vietų sudegdavo atvirose liepsnose. Ir čia karštos kūryklos dujos, pridėdamos paduodant rusvąją anglį į rotorinį malūną, sugerdavo iš rusvosios anglies vandenį, kartu pridėjimo metu iki patekimo į katilą garantuodamos inertizavimą.
- 7 Naudojant katilų karštį būdavo gaminamas garas, kuris būdavo paduodamas į garo turbinas elektros energijai gaminti.
- 8 Atsakovės nurodymu 2004 m. gruodžio 16 d. buvo pradėtas pareiškėjos patikrinimas, be kita ko, tikrinant ir elektros energijos mokestį už 2003 m. ir 2004 m., kurio rezultatai buvo apibendrinti 2009 m. gegužės 20 d. patikrinimo ataskaitoje. Tikrinant elektros energijos mokestį, pareiškėja laikėsi nuomonės, kad elektros energija, paimama elektros energijai iš rusvosios anglies gaminti, apie 90 % naudojamos elektros energijos, pagal *Stromsteuergesetz* (Elektros energijos mokestis, toliau – *StromStG*) 9 straipsnio 1 dalies 2 punktą turi būti neapmokestinama, nes naudojama elektros energijai gaminti. Todėl savo 31 526 540,15 EUR elektros energijos mokesčio deklaraciją (90 % nuo 35 029 489,05 EUR arba 2 847 925,939 MWh) ji pateikė su išlyga. Jos teigimu, jau žaliavinė rusvoji anglis laikytina kuru, ir todėl elektros energijos paėmimas jai išgauti ir transportuoti atviroje kasykloje turi būti neapmokestinamas pagal *StromStG* 9 straipsnio 1 dalies 2 punktą. Rusvosios anglies paruošimas ją susmulkinant, jei reikia, iki dulkių, elektrinių anglies malūnuose yra neturintis reikšmės optimizavimas.
- 9 Tačiau patikrinimą atlikę pareigūnai rusvosios anglies paruošimą įvertino kaip kuro gamybą, teigdami, kad mokestis buvo surinktas teisėtai. Be to, pareigūnų nuomone, visa elektros energija, paimama žaliavinei rusvajai angliai išgauti ir transportuoti, turi būti apmokestinama; tai reiškia, kad turi būti apmokestinama ir atitinkama elektros energija, kurią elektrinių teritorijose naudojo ekskavatoriai, konvejeriai ir malūnai.

- 10 2009 m. spalio 8 d. pranešime apie mokėtiną mokestį atsakovė rėmėsi patikrinimo išvadomis, dėl kai kurių šioje byloje neaktualių aspektų nustatė grąžinimus ir, remdamasi kitomis išvadomis, pareikalavo iš pareiškėjos sumokėti, jos nuomone, atsiradusį elektros energijos mokestį.
- 11 Dėl to paduotą pareiškėjos prieštaravimą atsakovė 2018 m. spalio 26 d. sprendimu atmetė kaip nepagrįstą, be kita ko, ir dėl elektros energijos naudojimo įrenginiuose atviroje kasykloje išgautai žaliavinei rusvajai angliai toliau perdirbti, fabrikų įrenginiams, kuriuose žaliavinė rusvoji anglis toliau apdorojama, eksploatuoti, atviros kasyklos įrenginiams, kuriais išgaunama žaliavinė rusvoji anglis, transportuojamos atliekos ir transportuojama anglis į elektrinių ir fabrikų bunkerius, kur ji toliau apdorojama, eksploatuoti.
- 12 Motyvuodama savo skundą, pareiškėja teigia, kad direktyvos leidėjas siekė, jog visa elektros energija, reikalinga elektros energijos gamybos procesui, būtų atleista nuo apmokestinimo. Aiškinant *Verordnung zur Durchführung des Stromsteuergesetzes* (Nutarimas dėl elektros energijos mokesčio įstatymo įgyvendinimo, toliau – *StromStV*) 12 straipsnio 1 dalies 1 punktą taip, kad jis atitiktų direktyvą, mokesčio lengvata turi būti taikoma iš principo visiems pagalbiniais įrenginiams, be kurių elektros energijos gamybos modulis negalėtų būti eksploatuojamas. Pagal *Bundesfinanzhof* (Federalinis finansų teismas) jurisprudenciją tai yra ir įrenginiai, be kurių elektros energijos gamybos modulis pagal verslo, aplinkos apsaugos, vandens arba darbo teisės aktų nuostatas ar reikalavimus apskritai negalėtų būti eksploatuojamas.

Šias sąlygas visa nagrinėjama suvartota elektros energija atitinka, nes rusvosios anglies elektrinės eksploatacija yra vienas procesas nuo anglies išgavimo iki neišvengiamai atsirandančių atliekų utilizavimo. Atvira kasykla ir rusvosios anglies elektrinė sudaro ilgalaikį ekonominį ir techninį elektros energijos gamybos vienetą, kurio neįmanoma dirbtinai suskaidyti į atskiras savarankiškas dalis. Veikiau atviroje kasykloje sunaudojama elektros energija būtina reikalinga tam, kad būtų užtikrinta nepertraukiama elektros energijos gamyba. Gaminti elektros energiją iš rusvosios anglies ekonomiškai įmanoma tik netoli esant rusvosios anglies kasyklai ir elektrinei.

- 13 Pareiškėja, be kita ko, prašo:

panaikinti 2009 m. birželio 8 d. pranešimą apie mokėtiną mokestį, kuris buvo patvirtintas 2018 m. spalio 26 d. sprendimu, priimtu išnagrinėjus skundą, tiek, kiek ji pati panaudojo elektros energiją šiose srityse:

- (1) 90 % elektros energijos vandens siurbliams gruntinio vandens lygiui sumažinti, dideliems aparatams, kaip antai rotaciniams ekskavatoriams su kaušiniu ratu ir krautuvams, eksploatuoti, atvirajai kasyklai apšviesti ir žaliavinei rusvajai angliai transportuoti į elektrines, bei
- (2) elektros energija žaliavinei rusvajai angliai transportuoti elektrinėse ir jai paruošti naudojant ekskavatorius, konvejerius ir malūnus.

Atsakovė prašo:

atmesti skundą.

- 14 Ji teigia, kad, remiantis 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyvos 2003/96/EB, pakeičiančios Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą (toliau – Direktyva 2003/96), 14 straipsnio 1 dalies a punktu, elektros energija pagal *StromStG* 9 straipsnio 1 dalies 2 punktą atleidžiama nuo apmokestinimo, jeigu ji naudojama elektros energijai gaminti. Kaip nustatyta *StromStV* 12 straipsnio 1 dalies 1 punkte, tai yra elektros energija, suvartojama pagalbiniuose elektros energijos gamybos vieneto įrenginiuose elektros energijai technine prasme gaminti. Tokie įrenginiai turi būti tiesiogiai susiję su elektros energijos gamyba arba būti reikalingi elektros energijos gamybai, kaip antai kuro tiekimas. Tai taikoma tik kuro padavimui iš anglies malūno į katilo degiklį. Lengvata netaikoma elektros energijai, tik netiesiogiai naudojamai tam tikruose įrenginiuose, kuriuose žaliavinė rusvoji anglis toliau perdirbama – visų pirma ją smulkinant, malant ir džiovinant.

Panaudojant elektros energiją atviroje kasykloje angliai išgauti ir transportuoti bei atliekoms tvarkyti, išgaunama žaliavinė rusvoji anglis ir transporto įrenginiais pateikiama elektrinėms, tačiau tai nėra elektros energijos gamyba technine prasme.

Rusvoji anglis neapmokestinama tik tuomet, kai ji naudojama elektros energijai gaminti. Jeigu anglis yra atleista nuo energijos mokesčio, negali būti taikomas atleidimas nuo elektros energijos mokesčio (Direktyvos 2003/96 21 straipsnio 3 dalis).

II.

- 15 Siekiant identifikuoti elektros energiją, kuri naudojama elektros energijai gaminti, buvo priimtos šios nacionalinės teisės nuostatos:
- 16 *Stromsteuergesetz* (Elektros energijos mokesčio įstatymas, toliau – *StromStG*) 9 straipsnio 1 dalis:

Nuo mokesčio atleidžiama: <...>

2) elektros energija, naudojama elektros energijai gaminti; <...>

- 17 *StromStG* 11 straipsnis:

Bundesministerium der Finanzen (Federalinė finansų ministerija) įgaliojama, įgyvendinant įstatymą, nutarimu <...>,

8. siekiant užtikrinti tolygų apmokestinimą, supaprastinti procedūrą ir išvengti neproporcingos ekonominės naštos, priimti nuostatas dėl 9 straipsnio, be kita ko,

a) detaliau apibrėžti elektros energijos paėmimo, kuriam taikoma mokesčio lengvata, sąlygas, įskaitant sąvokų apibrėžtis, <...>

- 18 *Verordnung zur Durchführung des Stromsteuergesetzes (Stromsteuer-Durchführungsverordnung*, Nutarimas dėl Elektros energijos mokesčio įstatymo įgyvendinimo, toliau – *StromStV*) 12 straipsnio 1 dalis:

Elektros energijai gaminti paimama elektros energija, kaip tai suprantama pagal įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 2 punktą:

1) kuri elektros energijos gamybos vieneto pagalbinuose įrenginiuose suvartojama, be kita ko, vandeniui paruošti, vandeniui į garo generatorius pateikti, šviežiam orui tiekti, kurui tiekti arba kūryklos dujoms valyti <...>

su tikslu gaminti elektros energiją technine prasme.

- 19 Reikalingas šių Sąjungos teisės nuostatų išaiškinimas: Direktyvos 2003/96 1 straipsnio, 2 straipsnio 1 dalies b punkto, 14 straipsnio 1 dalies a punkto pirmo sakinio, 21 straipsnio 3 dalies.

III.

Dėl prejudicinių klausimų:

Dėl pirmojo klausimo

- 20 Nagrinėjamoje byloje ginčas vyksta dėl privalomo elektros energijos atleidimo nuo apmokestinimo pagal Direktyvos 2003/96 14 straipsnio 1 dalies a punkto pirmą sakinį. Apmokestinimo galimybe pagal Direktyvos 2003/96 14 straipsnio 1 dalies a punkto antrą sakinį Vokietija nepasinaudojo.
- 21 Nors iš nuostatos versijos vokiečių kalba formuluotės „bei der Stromerzeugung <...> verwendeter elektrischer Strom“ („elektros energiją, naudojam[ą] elektros energijai gaminti“) nėra visiškai aišku, kad nuo apmokestinimo atleistina elektros energija turi būti naudojama elektros energijos gamybos, kuri įprastai yra apmokestinama, tikslu, tokią prielaidą galima daryti remiantis kitų kalbų versijomis. Atkreiptinas dėmesys į versijas anglų, prancūzų ir nyderlandų kalbomis. Ir *StromStG* 9 straipsnio 1 dalies 2 punkte remiamasi tokiu Direktyvos 2003/96 14 straipsnio 1 dalies a punkto pirmo sakinio aiškinimu.
- 22 Toks priežastinis ryšys būtų būdingas visai elektros energijai, kurią pareiškėja sunaudojo rusvajai angliai išgauti, jai paruošti, sudeginti elektrinėse ir po to pelenams pašalinti, įskaitant transportavimą.
- 23 Tiek, kiek pareiškėja šias veiklas savo fabrikuose priskiria briketų gamybai ir pramoniniams pirkėjams skirtų rusvosios anglies dulkių gamybai, atleidimo nuo apmokestinimo ji neprašo.

- 24 Vis dėlto taip plačiai suvokiamas priežastinis ryšys galbūt prieštarauja Direktyvos 2003/96 14 straipsnio 1 dalies a punkto pirmo sakinio tikslui. Šia nuostata siekiama išvengti dvigubo apmokestinimo (žr. naujausio 2018 m. birželio 27 d. Teisingumo Teismo sprendimo byloje C-90/17 35 punktą). Be to, kadangi ši nuostata yra iš principo taikomos mokesstinės prievolės išimtis, ji negali būti aiškinama plačiai, kad šioje direktyvoje nustatytas suderintas apmokestinimas neprarastų veiksmingumo (žr. 2018 m. kovo 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo byloje C-31/17 25 punktą).
- 25 Tai reiškia, kad, ko gero, nuo apmokestinimo negali būti atleidžiama elektros energija, kuri buvo sunaudota pačiam energetikos produktui pagaminti, nes tokia elektros energija naudojama jo gamybai, ir tik netiesiogiai elektros energijos gamybai. Kadangi net ir žaliavinė rusvoji anglis yra energetikos produktas (Direktyvos 2003/96 2 straipsnio 1 dalies b punktas, Kombinuotosios nomenklatūros 2702 pozicijos paaiškinimų 01.0 punktas), į elektros energiją, kurią pareiškėja naudoja žaliavinei rusvajai angliai išgauti, atsižvelgti nereikėtų. Tačiau, ko gero, žaliavinės rusvosios anglies, kaip energetikos produkto, gamyba užbaigiama patalpinus ją į atviros kasyklos bunkerį.
- 26 Žaliavinė rusvoji anglis taip pat buvo toliau apdorojama ją laužant, šalinant svetimkūnius, visų pirma metalus ir medžio dalis, toliau smulkinant, iš dalies tol, kol anglis pasiekdavo dulkių dalelių dydį, tam, kad ji galėtų būti deginama apdorojimo būdą atitinkančiuose katiluose.
- 27 Šį apdorojimą atsakovė laiko rusvosios anglies, kaip energetikos produkto, gamyba, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2003/96 21 straipsnio 3 dalies antrą sakinį, pagal kurį tam naudojama elektros energija negali būti atleidžiama nuo apmokestinimo, nes Vokietija nepasinaudojo Direktyvos 2003/96 21 straipsnio 3 dalies antrame sakinyje numatyta galimybe.
- 28 Net jeigu elektros energija, naudojama rusvajai angliai paruošti elektrinėje, atitinka Direktyvos 2003/96 21 straipsnio 3 dalies antro sakinio sąlygas, atsakovės vertinimas kelia abejonių. Pagal Direktyvos 2003/96 14 straipsnio 1 dalies a punktą nuo apmokestinimo atleidžiami ir elektros energijai gaminti naudojami energetikos produktai, ir elektros energijai gaminti naudojama elektros energija. Apmokestinimas taikomas tik vėliau, kai pagaminta elektros energija paimama. Taip siekiama išvengti dvigubo apmokestinimo.
- 29 Tačiau elektros energija apmokestinama du kartus, jeigu elektros energijos mokestis – mokestis Direktyvos 2003/96 prasme – taikomas dar elektrinėje vykstantiems procesams, kurių metu gaminama elektros energija. Be to, tokie procesai – išskyrus pasenusius ardyninio deginimo įrenginius – yra įprasti procesai, kai elektrinėse elektros energijai gaminti naudojamas kietasis kuras, o ne vien tik pareiškėjos eksploatuojamoms rusvosios anglies elektrinėmis būdingi procesai. Tam, kad sudegtų greitai ir švariai, kietojo kuro paviršius turi būti sumažintas jį, pavyzdžiui, laužant arba sumalant. Būtent toks kietojo kuro paruošimas, nereikalingas taikant pasenusį ardyninį deginimą, užtikrina gerokai

veiksmingesnį ir švaresnį energijos panaudojimą. Reikia atsižvelgti ir į tai, kad pagal verslo ir aplinkos apsaugos teisės nuostatas ir reikalavimus elektrines, kuriose naudojami cirkuliuojančio verdančio sluoksnio deginimo katilai ir malūninio deginimo katilai, pareiškėja gali kūrenti tik paruošta tam tikro kaloringumo, jei reikia pasiekiamo maišant, rusvąja anglimi.

- 30 Be to, pats Direktyvos 2003/96 14 straipsnio 1 dalies a punktas rodo, kad nuo apmokestinimo atleidžiama dvejopai naudojama elektros energija – naudojama elektros energijai gaminti ir naudojama elektros gamybos pajėgumams išlaikyti, kad lengvata taikoma ne tik energijos konversijai, bet ir prieš tai ir po to vykstančioms veikloms.
- 31 Galiausiai atsakovė daro prielaidą, kad Direktyvos 2003/96 21 straipsnio 3 dalies antrame sakinyje apribojama atleidimo nuo apmokestinimo pagal Direktyvos 2003/96 14 straipsnio 1 dalies a punktą apimtis, nors privalomas atleidimas nuo apmokestinimo nustatytas tik Direktyvos 2003/96 14 straipsnyje.
- 32 Vokietijos nacionalinės teisės nuostatose, visų pirma *StromStV* 12 straipsnio 1 dalyje, išskyrus prielaidą, kad neapmokestinti leidžiama ne tik energijos konversijos procesą siaurąja prasme, tinkamų kriterijų šiuo atžvilgiu nenustatyta. *StromStV* 12 straipsnio 1 dalyje, be elektros energijos gamybos, energijos konversijos atžvilgiu kaip pavyzdys minimi pagalbiniai įrenginiai, kuriems, tiesa, keliamas reikalavimas, kad elektros energija elektros energijai gaminti būtų naudojama technine prasme. Taikant šią nuostatą Direktyvos 2003/96 14 straipsnio 1 dalies a punkto aiškinimui, reikia atsižvelgti ir į tai, kad ir *StromStG* 9 straipsnio 1 dalies 2 punktas, ir *StromStV* 12 straipsnio 1 dalies 1 punktas, kuriuose įtvirtintos šioje byloje reikšmingos nuostatos, buvo priimti dar prieš 2003 m. spalio 31 d. įsigaliojant Direktyvai 2003/96. *StromStG* 9 straipsnio 1 dalies 2 punktas buvo įterptas 1999 m. gruodžio 16 d. *Gesetz zur Fortführung der ökologischen Steuerreform* (Ekologinės mokesčių reformos tęsimo įstatymas, 1999 m. gruodžio 22 d. *Bundesgesetzblatt* I, p. 2432), o *StromStV* 12 straipsnio 1 dalis – 2000 m. gegužės 31 d. *Verordnung zur Durchführung des Stromsteuergesetzes* (Nutarimas dėl Elektros energijos mokesčio įstatymo įgyvendinimo, 2000 m. birželio 15 d. *Bundesgesetzblatt* I, p. 794).

Dėl antrojo klausimo

- 33 2004 m. savo elektrinėse, susietose su atviromis kasyklomis, pareiškėja pagamino beveik 10 % Vokietijoje suvartotos elektros energijos, tam panaudodama apie 5 % elektrinėse pagamintos elektros energijos.

Atviras kasyklas ir elektrines ji eksploatavo taip, kad, naudojant perteklines ir pakankamas transportavimo, bunkerių ir perdirbimo sistemas, būtų galima užtikrinti iš esmės nepertraukiamą elektros energijos gamybą. Šiuo atžvilgiu atvirų kasyklų ir su jomis susietų rusvosios anglies elektrinių sistema pareiškėjos atveju taip pat yra skirta elektros gamybos pajėgumams išlaikyti.

- 34 Net ir neatsižvelgiant į rusvosios anglies gavybą ir elektros energijos paėmimus, kurie pateisina elektros energijos, paimtos gaminant elektros energiją, atleidimą nuo apmokestinimo pagal Direktyvos 2003/96 14 straipsnio 1 dalies a punktą, kyla klausimas, ar elektros energija, pareiškėjos paimta siekiant užtikrinti ilgalaikį elektrinių eksploatavimą, kaip antai transportavimo, pakrovimo ir iškrovimo įrenginiai, naudojami gabenant rusvąją anglį iš atviros kasyklos bunkerių į elektrines, turi būti neapmokestinama.
- 35 Taip pat neaišku, ar lengvata elektros energijai, naudojamai transportavimo tikslais, nėra netaikoma remiantis Direktyvos 2003/96 21 straipsnio 3 dalies trečiu sakiniu. Ar nuostata, pagal kurią apmokestinimą sukeliantis įvykis yra naudojimas, nesusijęs su energetikos produktų gamyba, ypač susijęs su transporto priemonių varymu, apima bet kokią energetikos produktų transportavimą, taigi, ir rusvosios anglies transportavimą tarp įrenginių, kuriuose ji sandėliuojama ir apdorojama, o gal joje reglamentuojamas tik kitoks elektros energijos naudojimas?
- 36 Nagrinėjamu atveju rusvoji anglis gabenama ilgais ruožais tam, kad būtų paruošta naudoti elektrinių katiluose, nes atitinkami pareiškėjos įrenginiai neišvengiamai yra ne vienoje vietoje, o yra nutolę vienas nuo kito dėl jų dydžio ir nuolatinių gavybos pokyčių. Šiuo atžvilgiu transportavimas nuosavu geležinkeliu arba konvejeriais gali būti skirtas rusvosios anglies gamybai. Šiuo atžvilgiu Direktyvos 2003/96 21 straipsnio 3 dalies trečias sakiny apimtų tik transportavimą, kurio metu gabenami ne energetikos produktai, o kas kita, pavyzdžiui, darbuotojai į darbo vietas pareiškėjos teritorijoje.